

TERVEYSASEMA- VERKKOSELVITYS 2019

Jyl 31.3.2019
Sosiaali- ja terveystalokeskuksen
johtoryhmä 1.4.2019

Hyvinvointivaliokunta 16.4.2019

SISÄLLYSLUETTELO

1 NYKYINEN TERVEYSASEMAVERKKO	2
1.1 LOIMAAN PÄÄTERVEYSASEMA JA TYKS LOIMAAN SAIRAALA	2
1.1.1 Loimaan pääterveysasema	2
1.1.2 Tyks Loimaan sairaala	2
1.1.3 Sairaanhoidopiirin keskitetyt palvelut.....	3
1.2 HIRVIKOSKEN TERVEYSASEMA	6
1.3 MELLILÄN TERVEYSASEMA	7
1.4 ALASTARON TERVEYSASEMA	8
1.5 ORIPÄÄN TERVEYSASEMA	9
2 KEHITTÄMINEN	10
2.1 LAINSÄÄDÄNTÖ JA LAAJEMPI NÄKÖKULMA ASIAAN	10
2.2 AVOSAIRAANHOIDON VASTAANOTTOTOIMINTOJEN ASIAKASPROSESSIEN KEHITTÄMISESTÄ LOIMAALLA	13
2.3 SUUN TERVEYDENHUOLLON KEHITTÄMISESTÄ	16
2.4 TERVEYSASEMAVERKON KEHITTÄMISESTÄ	17
3 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	19
LIITE 1 TERVEYSASEMAVERKKOSELVITYKSEEN 2019	22
LIITE 2 ERILAISTEN VAIHTOEHTOJEN ETUJEN JA ONGELMIEN VERTAILU:	1
LIITE 3	4
TOIMENPITEET, NIIDEN AIKATAULUT JA MÄÄRÄRAHAVARAUKSET	4
TOIMENPITEIDEN KUSTANNUSVAIKUTUKSET	4

1 NYKYINEN TERVEYSASEMAVERKKO

1.1 LOIMAAN PÄÄTERVEYSASEMA JA TYKS LOIMAAN SAIRAALA

1.1.1 Loimaan pääterveysasema

Loimaan pääterveysasemalla toimii lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto, äitiys- ja lastenneuvola, perhesuunnitteluneuvola, suun terveydenhuollon yksikkö, terapiapalvelut apuvälinepalveluineen sekä mielenterveys- ja päihdetyöryhmä, johon kuuluvat mielenterveysvastaanotot sekä päihdepoliklinikka. Terapiapalvelut tarjoaa pääterveysasemalla fysioterapeutin suoravastaanottoa kiinteässä yhteistyössä keskitetyn kiirevastaanoton kanssa.

Koululääkärin työhuone on pääterveysasemalla.

Pääterveysasemalla ei ole erillistä TYKSLabin näytteenottopistettä, sillä TYKSLabin kiinteä toimipiste sijaitsee Tyks Loimaan sairaalassa.

Pääterveysasemalla toimii avosairaanhoidon vastaanottopalveluiden keskitetty hoidon tarpeen arviointi ja kiirevastaanotto ma-to klo 8-15.30 ja pe klo 8-15. Potilaat ottavat yhteyttä 1) soittamalla keskitettyyn ajanvarausnumeroon, jossa on takaisinsoittojärjestelmä 2) tekemällä sähköisen ajanvarauspyynnön/hoidon tarpeen arvioinnin KlinikPro-järjestelmän kautta 3) saapumalla terveysasemalle.

Päivittäin kiirevastaanotossa työskentelee kaksi lääkäriä ja kaksi sairaanhoitajaa.

Koko avosairaanhoidon henkilökunta (myös muilta terveysasemilta) osallistuu keskitettyihin toimintoihin vuorollaan erillisen suunnitelman mukaan. Näihin keskitettyihin toimintoihin osoitetaan päivittäin kahden lääkärin ja kuuden hoitajan työpanos, mikä vaikuttaa terveysasemilla ei-kiireellisessä vastaanotto toiminnassa käytettävissä olevaan henkilöresurssiin.

Terveys- ja hoivapalveluiden toimintojen lisäksi pääterveysasemalla on 3. kerroksessa sosiaali- ja terveystieteiden hallinto ja 2. kerroksessa sosiaalitoimisto.

1.1.2 Tyks Loimaan sairaala

Tyks Loimaan sairaalan tiloissa toimii sairaanhoitopiirin kanssa yhteinen diabetesosaamiskeskus, jonne kaupungin diabetesvastaanotto on muuttanut tammikuussa 2019. Diabetesvastaanotolla työskentelevät pysyvästi kaksi terveydenhoitajaa ja jalkaterapeutti; lääkäri työvoimaa osoitetaan 40 prosenttia pääterveysaseman tiimeistä. Ravitsemusterapeutin palveluita ostetaan diabetesvastaanotolle 1 päivä viikossa sairaanhoitopiiriltä. Vuoden 2019 hyväksytyssä talousarviossa oli ravitsemusterapeutin toimi, mutta sille ei ole tätä kirjoitettaessa annettu täyttölupaa.

Tyks Loimaan sairaalan tiloissa toimii kaupungin toimintana murtumien jatkohoitopoliklinikka kahtena aamupäivänä viikossa. Jatkohoitopoliklinikalle osoitetaan lääkäri työvoimaa pääterveysaseman tiimeistä 10 prosenttia ja muuna työvoimana on sairaanhoitopiirin lääkintävahtimestari (ostopalveluna) sekä akuutti kuntoutusosasto 2:n fysioterapeutti.

Tyks Loimaan sairaalassa toimivat kaupungin akuutit kuntoutusosastot, joilla tuotetaan perustasoisia hoitopaikkoja 46 ja erikoissairaanhoidon hoitopaikkoja 20.

Tyks Loimaan sairaalassa on sairaanhoitopiirin laboratorio- ja kuvantamispalveluiden yksiköt ja Epll:n terveydenhuollon päivystys klo 08-22. Myös ambulanssien tukikohta on Tyks Loimaan sairaalassa.

Tykslab toteuttaa laboratorionäytteiden ottoa omassa toimipisteessään Tyks Loimaan sairaalassa, kaupungin Alastaron terveysasemalla maanantaisin ja torstaisin klo 8-10 ja kaupungin Oripään terveysasemalla keskiviikkoisin klo 8-10. Sosiaali- ja terveystalvvelukeskuksen henkilökunta ottaa laboratorionäytteitä Hirvikosken terveysasemalla torstaisin klo 8-9.

1.1.3 Sairaanhoitopiirin keskitetyt palvelut

Sosiaali- ja terveystalvvelukeskus hankkii lääkkeensä ja hoitotarvikkeensa sairaanhoitopiiriltä, samoin välinehuoltopalvelut suun terveydenhuoltoon lukuun ottamatta. Akuuttiosastoille ostetaan osastofarmasian palveluita. Sosiaali- ja terveystalvvelukeskuksen lääkitäteknisten laitteiden rekisteri- ja huoltopalvelut ostetaan sairaanhoitopiiriltä.

AVOSAIRAANHOIDON VASTAANOTTOPALVELUT JA ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO PÄÄTERVEYSASEMALLA

Pääterveysasemalla toimii **kolme tiimiä, jotka huolehtivat avosairaanhoidon vastaanottotoiminnoista.**

Tiimi 1, Loimaa

Lääkäri
Lääkäri
Sairaanhoitaja
Sairaanhoitaja

Tiimi 2, Loimaa

Lääkäri
Lääkäri
Sairaanhoitaja
Sairaanhoitaja

Tiimi 3, Loimaa

Lääkäri
Lääkäri
Lääkäri
Sairaanhoitaja
Sairaanhoitaja

Tiimien lisäksi pääterveysasemalla toimii:

- Yksi terveystalvvelukeskusavustaja (ei terveydenhuollon ammattihenkilö), joka huolehtii monista yhteisistä asioista, kuten maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelusta ja täyskustannusmaksuista sekä lääkäreiden työohjelmista. Tarvittaessa hän osallistuu saneluiden purkuun.
- Yksi konekirjoittaja, joka purkaa Loimaan ja Oripään vastaanottopalveluiden sekä koululääkäriin sanelut ja huolehtii arkistosta.

Loimaan pääterveysaseman **avosairaanhoidossa** on 1,9 terveydenhoitajan työpanos, joka koostuu tällä hetkellä kolmesta eri terveydenhoitajasta (0,9+ 0,7+ 0,3).

Tällaista sirpaleista terveydenhoitajaresurssia ei ole voitu osoittaa tasapuolisesti ja järkevästi tiimeihin. Potilaan hoidon jakaantuminen usean terveydenhoitajan kesken on ongelmallista hoidon jatkuvuuden kannalta.

Jatkossa pitäisi voida turvata kolmen terveydenhoitajan resurssi pääterveysasemalla pysyvän ratkaisun avulla (1 terveydenhoitaja kussakin tiimissä). Tällaisella resurssilla saadaan tiimit toimimaan riittävän monialaisesti pysyväällä henkilökunnalla, jolloin hoidon jatkuvuus turvataan ja saavutetaan hyötyä potilaan kokonaishoidon hallitsemiseksi.

Kaksi pääterveysaseman terveydenhoitajista on suorittanut hoitajan rajoitetun lääkkeenmääräämiskoulutuksen keväällä 2013. Tämän osaamisen hyödyntäminen on huomioitava toiminnan jatkokehittämisessä erityisesti avosairaanhoidon vastaanottopalveluissa.

Loimaan pääterveysaseman avosairaanhoidon henkilökunta tekee koko toiminta-alueen:

- asevelvollisten terveystarkastukset,
- työttömien terveystarkastukset,
- kaikki lakisääteiset seulontatutkimukset sekä

Lisäksi tehdään pääterveysaseman alueen alle 65-vuotiaiden omaishoitajien terveystarkastukset. Tähän kaikkeen toimintaan on osoitettu 0,4 terveydenhoitajan työpanos.

Loimaan pääterveysaseman neuvolassa on 4 terveydenhoitajan työpanos **äitiys- ja lastenneuvolassa**.

Loimaalla on yhteensä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa 4,8 terveydenhoitajan työpanos. Terveydenhoitajien työtilat ovat kouluilla.

Loimaan **perhesuunnitteluneuvolassa** pääterveysasemalla on 0,6 terveydenhoitajan työpanos (koostuu kahdesta terveydenhoitajasta 0,4+0,2).

Pääterveysaseman avosairaanhoidon **tiimien lääkäreiden** työpanoksesta osoitetaan:

- Äitiysneuvolaan 0,1 henkilötyövuotta
- Opiskeluterveydenhuoltoon 0,1 henkilötyövuotta
- Lastenneuvolaan 0,2 henkilötyövuotta
- Diabetesvastaanottoon 0,4 henkilötyövuotta
- Perhesuunnitteluneuvolaan 0,05 henkilötyövuotta
- Tehostettuun palveluasumiseen 0,2 henkilötyövuotta
- Kotihoitoon 0,2 henkilötyövuotta
- Murtumien jatkohoitoopoliinikan toimintaan 0,1 henkilötyövuotta

Pääterveysasemalla toimii lisäksi tiimeihin kuulumaton terveystieteiden lääkäri, jonka työajasta osoitetaan 90 % koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon ja 10 % lastenneuvolaan (koululääkäri).

Tyks Loimaan sairaalan tiloissa toimivien akuuttien kuntoutusosastojen lääkäreiden (3 vakanssia) työpanoksesta osoitetaan:

Kotihoitoon (sisältää ikä- ja muistineuvola toiminnan) ja tehostettuun palveluasumiseen yhteensä 0,3 henkilötyövuotta.

Pääterveysaseman väestölle on näin ollen osoitettu laskennallisesti 5,65 lääkärin työpanos avosairaanhoidon vastaanottoon.

Keskitettyyn kiirevastaanottoon osallistuminen vähentää työpanosta 1,2, jolloin ei-kiireelliseen vastaanottoon jää 4,45 lääkärin työpanos.

Lääkäreistä yksi tekee tällä hetkellä lyhennettyä työaika, minkä vuoksi työpanos pienenee 0,2 verran – jäljelle jää 4,25 lääkärin työpanos ei-kiireelliseen vastaanottoimintaan.

TERAPIAPALVELUT

Terveys- ja hoivapalveluiden avoterveydenhuollossa työskentelee yhteensä 5 fysioterapeuttia, 1 kuntohoitaja, 2 puheterapeuttia (toinen tällä hetkellä vanhempainvapaalla, ei sijaista) ja 0,4 toimintaterapeuttia (0,6 akuuttiosastoilla). Toimintaterapeutin työpanos on osoitettu lastenneuvolaan. Vuoden 2019 hyväksytyssä talousarviossa olisi lisätty lastenneuvolaan osoitettua toimintaterapeutin työpanos kokonaiseen toimintaterapeuttiin (0,6 akuuttiosastoille ja 0,4 kuntouttavaan päivätoimintaan), vakanssille ei tätä kirjoitettaessa ole saatu täyttölupaa.

Terapiapalveluiden pääasialliset tilat ovat tällä hetkellä Loimaan pääterveysasemalla, palveluita kuitenkin tarjotaan tarpeen mukaan myös Alastaron terveysasemalla, missä käytössä on työhuoneen lisäksi myös ryhmätila.

Apuvälinepalvelut toimivat pääterveysasemalla.

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖRYHMÄ

Mielenterveys- ja päihdetyöryhmässä työskentelee 7 sairaanhoitajaa ja 2 psykologia. Toisen psykologin työpanosta osoitetaan 50 prosenttia neuvolan tarpeisiin.

Mielenterveyskuntoutujien päivätoiminnassa Kartanonmäen palvelukeskuksessa työskentelee näistä 2 sairaanhoitajaa.

Mielenterveys- ja päihdetyöryhmän lääkäri työpanos (2 työpäivää viikossa) hankitaan yksityiseltä palveluntuottajalta.

Tiimien terveyskeskuslääkärit eivät tilastoi käyntejä mielenterveys- ja päihdetyöryhmässä, vaan avosairaanhoidossa. Lääkäreiden työaika ei ole osoitettu erikseen mielenterveys- ja päihdetyöryhmän toimintaan, vaan hoitava virkalääkäri löytyy avosairaanhoidon tiimeistä.

Mielenterveys- ja päihdetyöryhmän sairaanhoitajien työaika on hajautettu Alastaron terveysasemalle 1 päivä viikossa. Kotikäyntejä toteutetaan tarvittaessa.

SUUN TERVEYDENHUOLTO

Loimaan pääterveysasemalla on seitsemän hoitohuonetta. Hammaslääkäreiden vakansseista viisi ja suuhygienistien vakansseista kaksi on sijoitettu pääterveysasemalle.

Yhdessä pääterveysaseman vastaanottohuoneista on panoraama- ja kefalostaattikuvauslaitteisto, joka tuottaa röntgenkuvia terveyskeskuksen, yksityisten hammaslääkäreiden ja Tyks Loimaan sairaalan tarpeisiin. Kuvia ottavat hammaslääkärit, suuhygienistit ja yksi hammashoitaja.

Suun terveydenhuollon kaikkien hoitoloiden ajanvaraus ja puhelinneuvonta on keskitetty pääterveysasemalle. Ajanvarauksessa ja puhelinneuvonnassa työskentelee 1,5 hammashoitajaa.

Pääterveysasemalla toimii suun terveydenhuollon alaisuudessa **välinehuoltoyksikkö.**

Välinehuollossa työskentelee 1,5 hammashoitajaa.

Pääterveysasemalla käy joka toinen keskiviikko kirurgiaan perehtynyt hammaslääkäri, joka ostopalveluna suorittaa ne erityisosaamista vaativat leikkaukselliset toimenpiteet, mitkä eivät täytä erikoissairaanhoidon kriteerejä.

Suun terveydenhuollon päivystys on ma-pe klo 8-16 järjestetty niin, että jokaisella hammaslääkärillä on akuuttiaika/päivä ja jokaiselle päivälle on nimetty jonopäivystäjä, joka hoitaa ne potilaat, joille näitä yksittäisiä aikoja ei riitä.

Pääterveysaseman hallinnossa on johtavan hammaslääkärin ja vastaavan suuhygienistin yhteinen toimisto.

Pääterveysasemalle on kuljetettu alakoululaisia Metsämaan, Kauhanojan ja Asemanseudun kouluista kyseisten koulujen etäisen sijainnin vuoksi sekä asetusten mukaisten terveystarkastusten toteutumisen varmistamiseksi.

Keskuskoulun ja Puistokadun koulun oppilaat eivät tarvitse kuljetusta hoitolan läheisyyden vuoksi.

1.2 HIRVIKOSKEN TERVEYSASEMA

Hirvikosken terveysasemalla toimii lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto, äitiys- ja lastenneuvola sekä suun terveydenhuollon yksikkö.

Laboratorionäytteiden otto (veri- ja virtsanäytteet) toteutetaan terveyskeskuksen omana työnä Hirvikosken sairaanhoitajan toimesta torstaisin klo 8.00 - 9.00.

AVOSAIRAANHOIDON VASTAANOTTOPALVELUT JA ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO HIRVIKOSKEN TERVEYSASEMALLA

Hirvikosken terveysasemalla toimii **yksi tiimi, joka huolehtii avosairaanhoidon vastaanottoiminnoista.**

Lääkäri
Lääkäri
Sairaanhoitaja

Tiimin lisäksi Hirvikosken terveysasemalla työskentelee yksi terveyskeskusavustaja (lähihoitaja).

Hirvikosken sairaanhoitaja on suorittanut hoitajan rajoitetun lääkkeenmääräämiskoulutuksen keväällä 2013. Tämän osaamisen hyödyntäminen on huomioitava toiminnan jatkokehittämisessä.

Sairaanhoitajan työaika kuuluu laboratorionäytteiden ottoon oheistoimintoinen noin 3 tuntia viikossa.

Hirvikosken terveysasemalla on avosairaanhoidossa 1 terveydenhoitajan työpanos. Kyseistä terveydenhoitajaresurssia on jouduttu käyttämään myös pääterveysasemalla.

Hirvikoskella on 1 terveydenhoitajan työpanos **äitiys- ja lastenneuvolassa.**

Loimaalla on yhteensä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa 4,8 terveydenhoitajan työpanos. Terveydenhoitajien työtilat ovat kouluilla.

Hirvikosken terveysaseman tiimin lääkäreiden työpanoksesta osoitetaan:

Äitiys- ja lastenneuvolaan 10 %

Kotihoitoon 10 %

Hirvikosken terveysasemalla on näin ollen osoitettu laskennallisesti 1,8 lääkärin työpanos vastaanottoon.

Keskitettyyn kiirevastaanottoon osallistuminen vähentää työpanosta 0,2, jolloin ei-kiireelliseen vastaanottoon jää 1,6 lääkärin työpanos.

Lääkäreistä toinen tekee pysyvästi 80-prosenttista työaika ja toinen toistaiseksi määräaikaisesti 60-prosenttista työaika.

Ei-kiireelliseen vastaanotto toimintaan jää näin 1 lääkärin työpanos.

SUUN TERVEYDENHUOLTO

Hirvikosken terveysaseman hammashoitolassa on kolme hoituhuonetta sekä välinehuolto.

Hirvikosken hammashoitolaan on sijoitettu 2 hammaslääkärin vakanssia, 2 hammashoitajaa ja 1 suuhygienisti.

Oripään terveysaseman laitoshuoltaja osallistuu Hirvikosken välinehuollon toimintaan 15 tuntia viikossa.

Hirvikosken terveysasemalle on kuljetettu alakoululaisia Kojonkulman ja Niinijoen kouluista kyseisten koulujen etäisen sijainnin vuoksi sekä asetusten mukaisten terveystarkastusten toteutumisen varmistamiseksi.

Hirvikosken yhtenäiskoulun oppilaat eivät tarvitse kuljetusta hoitolan läheisyyden vuoksi.

1.3 MELLILÄN TERVEYSASEMA

Mellilän terveysasemalla suun terveydenhuolto on lopetettu kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti kesällä 2013. Hoitokoneet ja kalusteet on siirretty pääterveysasemalle vapaaseen huoneeseen.

Mellilän terveysasemalla on neuvolassa viimeksi ollut toimintaa 27.3.2018. Tuolloin on terveydenhoitaja viimeisen kerran työskennellyt äitiys- ja lastenneuvolassa.

Avosairaanhoidon puolella toimintaa on ollut viimeksi 6.2.2018. Tuolloin on sairaanhoitaja ollut paikalla ottamassa verinäytteitä.

Mellilän terveysasema ei ole tällä hetkellä käytössä sisäilmaongelmien vuoksi.

Palvelut tuotetaan pääterveysasemalla.

1.4 ALASTARON TERVEYSASEMA

Alastaron terveysasemalla toimii lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto, äitiys- ja lastenneuvola sekä suun terveydenhuollon yksikkö, myös terapiapalveluita sekä mielenterveys- ja päihdetyöryhmän palveluita tarjotaan Alastarolla tarpeen mukaan.

TYKSLab toteuttaa laboratorionäytteiden ottoa ma ja to klo 8.00 – 10.00.

AVOSAIRAANHOIDON VASTAANOTTOPALVELUT JA ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO ALASTARON TERVEYSASEMALLA

Alastaron terveysasemalla toimii **yksi tiimi, joka huolehtii avosairaanhoidon vastaanottoiminnoista.**

Lääkäri
Lääkäri
Sairaanhoitaja
Sairaanhoitaja

Alastaron terveysasemalle avosairaanhoitoon on osoitettu 0,1 terveydenhoitajan työpanos pääterveysasemalta.

Alastarolla on 0,6 terveydenhoitajan työpanos **äitiys- ja lastenneuvolassa**. Tähän tehtävään kuuluvat myös Oripään äitiys- ja lastenneuvolatyöt (0,4).

Loimaalla on yhteensä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa 4,8 terveydenhoitajan työpanos. Terveydenhoitajien työtilat ovat kouluilla. Alastaron alueen kouluilla työskentelevälle kouluterveydenhoitajalle kuuluvat Alastaron alueen 6-vuotiaiden tarkastukset (0,6-0,8). Loput terveydenhoitajan työpanoksesta käytetään pääterveysaseman avosairaanhoitoon.

Alastaron terveysasemalla työskentelee yksi terapiapalveluiden fysioterapeutti, jonka työpanosta osoitetaan myös pääterveysasemalle.

Mielenterveys- ja päihdetyöryhmän sairaanhoitaja työskentelee yhden päivän viikossa Alastarolla.

Alastaron terveysaseman tiimin lääkäreiden työpanoksesta osoitetaan:

Äitiys- ja lastenneuvolaan 10 %
Kotihoitoon 10 %
Tehostettuun palveluasumiseen 15 %

Alastaron terveysasemalla on näin ollen osoitettu laskennallisesti 1,65 lääkärin työpanos vastaanottoon.

Keskitettyyn kiirevastaanottoon osallistuminen vähentää työpanosta 0,4, jolloin ei-kiireelliseen vastaanottoon jää 1,25 lääkärin työpanos.

Lääkäreistä toinen tekee toistaiseksi määräaikaisesti 80-prosenttista työaika, mikä tarkoittaa, että tosiasiallisesti ei-kiireellisissä vastaanottopalveluissa on käytettävissä 1,05 lääkärin työpanos.

SUUN TERVEYDENHUOLTO

Alastaron terveysaseman hammashoitolassa on kaksi hoituhuonetta sekä välinehuoltotila. Laitoshuoltaja osallistuu noin 4 tuntia viikossa välinehuoltoon.

Alastaron hammashoitolassa työskentelee 1 hammaslääkäri, 1 suuhygienisti (0,5 työpanos) ja 1 hammashoitaja.

Alastaron terveysasemalle on kuljetettu alakoululaisia Kojonkulman koulusta kyseisen koulun etäisen sijainnin vuoksi sekä asetusten mukaisten terveystarkastusten toteutumisen varmistamiseksi.

Kirkonkylän koulun ja Yläkoulun oppilaat eivät tarvitse kuljetusta hoitolan läheisyyden vuoksi.

1.5 ORIPÄÄN TERVEYSASEMA

Oripään terveysasemalla toimii lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto, äitiys- ja lastenneuvola sekä suun terveydenhuollon yksikkö.

TYKSLab toteuttaa laboratorionäytteiden ottoa keskiviikkoisin klo 8.00 – 10.00.

AVOSAIRAANHOIDON VASTAANOTTOPALVELUT JA ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO ORIPÄÄN TERVEYSASEMALLA

Oripään terveysasemalla toimii **yksi tiimi, joka huolehtii avosairaanhoidon vastaanottoinnoista.**

Lääkäri
Sairaanhoitaja

Oripäässä työskentelee lisäksi terveydenhoitaja, joka toimii myös kouluterveydenhoitajana Oripään koululla ja hänelle kuuluvat Oripään alueen 6 – vuotiaiden tarkastukset (0,4). Loput terveydenhoitajan työpanoksesta käytetään pääterveysaseman avosairaanhoitoon.

Oripäässä on 0,4 terveydenhoitajan työpanos **äitiys- ja lastenneuvolassa**. Tähän tehtävään kuuluvat myös Alastaron äitiys- ja lastenneuvolatyöt (0,6).

Oripään terveysaseman tiimin lääkäreiden työpanoksesta osoitetaan:
Ennalta ehkäisevään terveydenhuoltoon (äitiys- ja lastenneuvola, kouluterveydenhuolto) 5 %
Oripään kunnan kotihoitoon ja palveluasumiseen 5 %

Oripään terveysasemalla on näin ollen osoitettu laskennallisesti 0,9 lääkärin työpanos vastaanottoon.

Keskitettyyn kiirevastaanottoon osallistuminen vähentää työpanosta 0,2, jolloin ei-kiireelliseen vastaanottoon jää 0,7 lääkärin työpanos.

Lääkäri tekee ainakin toistaiseksi 100-prosenttista työaika.

SUUN TERVEYDENHUOLTO

Oripään terveysasemalla on yksi hoituhuone ja välinehuolto. Laitoshuoltaja osallistuu 2-3 tuntia viikossa välinehuoltoon.

Oripään terveysaseman hammashoitolassa työskentelee 1 hammaslääkäri, 1 hammashoitaja, sekä suuhygienisti pääterveysaseman hammashoitolasta yhtenä päivänä joka toinen viikko.

Oripään terveysasemalle on kuljetettu alakoululaisia Virttaan ja Niinijoen kouluista kyseisten koulujen etäisen sijainnin vuoksi sekä asetusten mukaisten terveystarkastusten toteutumisen varmistamiseksi.

Oripään alakoulun oppilaat eivät tarvitse kuljetusta hoitolan läheisyyden vuoksi.

2 KEHITTÄMINEN

2.1 LAINSÄÄDÄNTÖ JA LAAJEMPI NÄKÖKULMA ASIAAN

Suomeen säädettiin ”hoitotakuulait” jo ennen 1.5.2011 voimaan tullutta terveydenhuoltolakia: sekä kansanterveys- että erikoissairaanhoidon lakiin kirjoitettiin pykälät, jotka takaavat kansalaisille hoitoon pääsyn tietyissä määrärajoissa. Samat hoitotakuusäädökset on sisällytetty uuteen terveydenhuoltolakiin.

Tarpeelliseksi katsottu hoito tulee hoitotakuulakien mukaan toteuttaa ei-kiireellisessä tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa hoidon tarpeen toteutamisesta. Tämä kyllä toteutuu Loimaalla, mutta jonotusajat lääkärin vastaanotolle vaihtelevat terveysasemittain ja lääkäreittäin huomattavasti.

Hoitotakuulainsäädännön mukaisesti kuntalaisten tulee saada arkisin virka-aikaan välitön yhteys terveyskeskukseen niin puhelimitse kuin saapumalla itse paikalle. Vuonna 2012 käyttöön otettu takaisinsoittojärjestelmä antaa tarvittavan informaation yhteyden saannin seuraamiseksi. Yhteydensaanti myös toteutuu säädetyssä määräjassa.

Hoitotakuulakien mukaan on kuntalaisen yhteydenoton seurauksena suoritettava hoidon tarpeen arviointi kolmen arkipäivän kuluessa yhteydenotosta. Tämä toteutuu Loimaalla, sillä hoidon tarpeen arviointi suoritetaan heti ensimmäisen yhteyden oton tapahtuessa.

1.5.2011 voimaan tullut terveydenhuoltolaki antaa kuntalaisille oikeuden valita käyttämänsä terveysaseman kerran vuodessa. Tässä yhteydessä ei voi valita ”omalääkäriä” / hoitavaa lääkärinä.

Sama laki antaa vuoden 2014 alusta alkaen suomalaisille mahdollisuuden valita käyttämänsä terveysasema Suomessa. Tämä asettaa omia haasteitaan esimerkiksi terveysasemien hinnoittelun yhdenmukaisuudelle tässä maassa.

Kansalaisten valinnan vapaus on omiaan kannustamaan terveysasemaverkon supistamiseen: Mitä enemmän on valittavissa olevia terveysasemia, sitä vaikeampaa on vastata valinnan vapauden haasteisiin ja ylläpitää tasaista, tarpeeseen perustuvaa resurssia kaikilla terveysasemilla. Jos esimerkiksi lukuisat henkilöt valitsisivat Alastaron terveysaseman, olisi tarpeeseen mahdotonta vastata, sillä tiloja ei olisi toiminnan laajentamiseen ilman uudisrakentamista.

Valtakunnallista sote- ja maakuntauudistusta valmisteltaessa on meidänkin maakunnassamme toiminut lukuisia työryhmiä valmistelemassa mahdollisen uuden lainsäädännön mukaisia palveluita.

Sipilän hallituksen valmistelemassa muodossa sote- ja maakuntauudistus ei toteutunut, mikä kävi selväksi maaliskuussa 2019.

Valmisteltaessa terveysasemaverkkoselvitystä Loimaalla keväällä 2019 on kuitenkin syytä ottaa huomioon maakunnassa kaatunutta uudistusta valmisteltaessa tehty työ tulevaisuuden palveluiden suuntaviivojen hahmottamiseksi. Valtakunnassa ja kaupungissa vallitsevan kestävyysvajeen hallitsemiseksi on välttämätöntä tehdä muutoksia, jotka valmistavat Loimaata

jossain vaiheessa joka tapauksessa toteutettavaan valtakunnalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden uudistamiseen.

Sipilän hallituksen ehdottaman sote-uudistuksen mukaisessa sosiaali- ja terveystalvvelukeskuksessa (sote-keskus) olisi maakunnallisen valmistelun mukaan tarjottu:

- sosiaalineuvonta ja -ohjaus
- terveydenhuollon neuvonta ja ohjaus
- terveysneuvonta ja -tarkastukset
- yleislääkäritasoinen ja hoitajatasoinen kiireellinen ja kiireetön vastaanotto (vähintään yksi laajennetun aukiolon toimipiste tukipalveluineen seutukunnassa)
- sote-keskuksessa voi olla myös terapeuttien suoravastaanottoja
- erikoisalatiimit (moniammatilliset erityisosaamistiimit + konsultoivat erikoislääkärit ja varsinaiset miniammatilliset erikoisalatiimit)
 - o mielenterveys- ja päihde (sote-keskuksen omana toimintana lääkäri, hoitaja, terapeutti, sosiaalialan osaaminen + erikoisalakonsultaatiot liikelaitoksesta)
 - o tuki- ja liikuntaelinsairaudet (sote-keskuksen omana toimintana lääkäri, hoitaja, terapeutti, sosiaalialan osaaminen + erikoisalakonsultaatiot liikelaitoksesta)
 - o krooniset keuhkosairaudet (sote-keskuksen omana toimintana lääkäri, hoitaja, terapeutti, sosiaalialan osaaminen + erikoisalakonsultaatiot liikelaitoksesta)
 - o geriatria ja muistiongelmat (sote-keskuksen omana toimintana)
 - o yleissisätaudit (sote-keskuksen omana toimintana)
- vastaanottopalveluihin liittyvät, välttämättömät toimenpiteet, tutkimukset, läheteet, todistukset, lausunnot
- muu erityispalvelu: sähköiset palvelut ja yhteydenottomahdollisuus 24/7, infektioiden torjunta-, diabetes-, haavanhoito-, potilasturvallisuusyksiköt
- omayhteyshenkilöt tarpeen mukaan.

Sote-keskuksen palveluiden suunniteltiin olevan vastuuväestön saatavilla kaikkina viikonpäivinä vähintään laajimman valikoiman toimipisteessä

- arkipäivisin vähintään 10 tunnin ajan
- viikonloppuisin ja pyhäpäivinä erikseen määritellyn, alueellisen tarpeen mukaisen vähimmäisajan (seutukunnittain vähintään 6 tuntia)

Sote-keskusten oltaisiin edellytetty tarjoavan asiakkailleen matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelua sekä ikäihmisten erityistarpeisiin vastaavaa palvelua koko aukioloajan

Saatavuuden määrääjoiksi on suunniteltiin:

- kiireetön vastaanotto (th ammattihenkilö): määräaika 7 pv
- kiireellinen vastaanotto (th ammattihenkilön arvion mukaan): määräaika samana päivänä

Kiirepalvelujen osalta suunniteltiin:

- jokaisella sote-keskuksella velvoite tuottaa kiireellistä ja kiireetöntä perustason hoitoa
- jokaisesta seutukunnasta tulee löytyä perustason kiirevastaanottoa joka päivä ma-pe 10 t/pv, muut päivät 6 t/pv (tai tarpeen vaatiessa enemmän)
- päivystyksen käyttö rajataan sote-keskusten aukioloaikojen ulkopuolisiin aikoihin tilanteissa joissa hoitoon pääsyn siirtäminen aukioloajan puitteisiin vaarantaisi potilaan terveyden

Palveluntuottajan olisi ollut kuvattava kiinteät ja liikkuvat palveluyksikkönsä sekä palveluiden toteuttaminen niissä

- kaikilla sote-keskuksilla tulee olla laajan palvelun toimintayksikkö

- palveluita voi tarjota myös sivutoimipisteissä, joissa tulee tällöin tarjota vähintään yle-tiimin palveluvalikoima, matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelua sekä ikäihmisten erityistarpeisiin vastaavaa palvelua

Maakunta olisi määrittänyt palvelustrategiassa ja –lupauksessa saavutettavuuden periaatteet

- 95 % / 20 minuuttia
- palveluntuottajan on tarjottava digitaalisia palveluita ja hyödynnettävä digitaalisia ratkaisuja

Sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen vastuulla olisivat olleet

- toimitilat (kuvataan sopimuksessa)
- asianmukaiset laitteet ja välineet
- tukipalvelut: puhtaanapito, tietotekniikkapalvelut, turvallisuuspalvelut ym.

Suun terveydenhuollon osalta sote-valmistelussa lähdettiin siitä, että lasten ja nuorten ja toisaalta aikuisväestölle suunnatun suun terveydenhuollon palveluiden tuottajat olisivat olleet erilliset.

Lasten palveluita olisi tuottanut maakunnan liikelaitos, aikuisten palveluita yhtiöt. Pohdittiin jopa sitä, voidaanko näitä eri tuottajien palveluita tuottaa edes samassa kiinteistössä.

Maakunnallisessa kehittämisessä oli ajatuksena perustaa Lape-hankkeen mukaisia perhekeskuksia.

Loimaalla on ainutlaatuinen mahdollisuus perustaa konkreettisesti fyysinen perhekeskus Tyks Loimaan sairaalan tiloihin. Tämä vaatii kuitenkin tilojen saneerausta sairaalassa.

Lapsiperheille suunnattavat palvelut keskitettäisiin samaan kiinteistöön: äitiys- ja lastenneuvolapalvelut, neuvolatyöhön suunnatut terapeutit, sairaanhoitopiirin avopediatri ja konsultoiva lastenneurologi, perheneuvola, lastensuojelu, perhetyö ja sairaanhoitopiirin lastenpsykiatria.

Jos sote-uudistus olisi toteutunut, olisi tämän perhekeskuksen toiminta kuulunut sote-liikelaitokselle.

Perhekeskusta voidaan Loimaalla alkaa perustaa jo vuonna 2019.

Tyks Loimaan sairaalassa on otettavissa kaupungin neuvolatyön käyttöön 6 työhuonetta sairaalan 1. kerroksessa jo 2019, sillä konservatiiviset poliklinikat lastenlääkäriä lukuun ottamatta ovat muuttaneet sairaalan 2. kerrokseen samoihin tiloihin kaupungin diabetesvastaanottojen kanssa.

Näihin tiloihin voidaan siirtää jo vuoden 2019 aikana pääterveysaseman ja Hirvikosken neuvolatoiminta. Sairaanhoitopiiriltä on tullut vuokratarjous näitä tiloja koskien jo kevään aikana.

Sairaalan tiloissa vapautuu kiinteistön seuraavan saneerausvaiheen valmistuessa 2020 7 työhuonetta lisää sairaalan 1. kerroksessa, kun operatiiviset poliklinikat muuttavat entisiin leikkaussaleihin saneerattaviin tiloihin.

Tilat sairaalan 1. kerroksessa ovat ilman saneerausta valmiit käyttöön otettaviksi.

2020 voidaan näin edelleen siirtää Oripään-Alastaron neuvolapalvelut, koululääkäri ja lasten terapeutit sairaalan 1. kerrokseen. Tässä yhteydessä on huomattava jättää työhuoneet sairaanhoitopiirin avopediatrille ja konsultoivalle lastenneurologille (joka on tarpeen saada sairaanhoitopiiriltä). Tässä vaiheessa on myös syytä varata lastenpsykiatrian käyttöön kaksi työhuonetta, jotta voidaan saada lastenpsykiatrian vastaanotot Loimalle Liedon sijasta.

Sairaanhoitopiirin investointisuunnitelmassa vuodelle 2020 varaudutaan suunnittelemaan sairaalan 3. kerroksen saneeraus niin, että loput perhekeskuksen toiminnoista voidaan sijoittaa sinne vuonna 2021 toteutettavan saneerauksen jälkeen. Huonetilarave perheneuvolalle,

perhepalveluille ja lastensuojelulle on noin 23 huonetta. Sairaalan 3. kerrokseen jäisi näiden tilojen lisäksi sairaanhoitopiirin lääkehoitopoliklinikka ja 2MIT:n tiloja.

Sote-valmistelun sairaalapalvelut -työryhmässä mietittiin myös tarvetta saneerata maakunnan sairaalaverkkoa. Näin tehtäessä tarvittaisiin Tyks Loimaan sairaalaan – 3. kerrokseen – tilat noin 22-paikkaiselle vuodeosastolle. Tämä tulee huomioida tehtäessä kyseisten tilojen saneeraussuunnitelmaa.

Perhekeskusta rakennettaessa ja perheiden palveluita Tyks Loimaan sairaalaan siirrettäessä on mahdollista keskittää asteittain avosairaanhoidon vastaanottopalveluita Loimaan pääterveysasemalle, kun perhekeskusta rakennettaessa vapautuu tiloja Loimaan pääterveysasemalla.

Tämä mahdollisuus toteuttaa Loimaan-Oripään terveysasemaverkkouudistus kannattaisi ilman muuta käyttää hyväksi.

2.2 AVOSAIRAANHOIDON VASTAANOTTOTOIMINTOJEN ASIAKASPROSESSIN KEHITTÄMISESTÄ LOIMAALLA

Kuntalaisten tasa-arvoisuutta lääkäripalveluiden suhteen pyrittiin lisäämään luopumalla lääkäreiden väestövastuuvirkaehtosopimuksesta 1.6.2012.

Vastaanottotoimintoja on lääkäreiden väestövastuuvirkaehtosopimuksen noudattamisesta luopumisen jälkeen kehitetty intensiivisesti omaksuen uusia, moniammatillisia toimintatapoja.

Yhteyden saantia terveyskeskukseen on parannettu ottamalla ajanvarauksessa käyttöön takaisinsoittojärjestelmä kesällä 2012. Järjestelmä vaihdettiin paremmin toimivaksi syyskuussa 2015. Puheluihin vastataan saman päivän aikana (arkisin).

Vuoden 2018 alusta alkaen otettiin käyttöön asukkaita jatkuvasti palveleva mahdollisuus jättää palvelupyyntö tai suorittaa hoidon tarpeen arviointi verkossa. Näihin KlinikPro-yhteydenottoihin vastataan seuraavaan arkipäivään klo 16 mennessä.

”Ajanvaraus” eli hoidon tarpeen arviointi keskitettiin pääterveysasemalle syyskuun alussa 2013. Tammikuussa 2015 aloitettiin keskitetty kiirevastaanotto pääterveysasemalla. Kiirevastaanoton ja keskitetyn hoidon tarpeen arvioinnin henkilökunnat työskentelevät kiinteässä yhteistyössä keskenään pääterveysasemalla. Kiirevastaanotolla on työskennellyt kaksi hoitajaa ja yksi lääkäri.

Prosessien kehittämisen tuloksena on tammikuussa 2019 muutettu toimintamallia:

Keskitetyssä kiirevastaanotossa työskentelee kaksi hoitajaa ja kaksi lääkäriä koko toiminta-ajan niin, että aikoja annetaan kiirevastaanotolle ma-to klo 8-15.30 ja pe klo 8-15 välisiksi ajoiksi.

Keskitetyssä hoidon tarpeen arvioinnissa työskentelee 3,5-4 hoitajaa. He vastaavat takaisinsoittojärjestelmän omaavaan ”ajanvarauspuhelimeen”, KlinikPro-yhteydenottoihin ja palvelevat paikalle saapuvia asiakkaita.

Kaksi kiirevastaanoton hoitajaa poimii kiirevastaanotolle aikoja saaneet potilaat omille listoilleen. Potilaat hoidetaan hoitajan vastaanotolle, lääkärin vastaanotolla tai lääkärin konsultaation perusteella hoitajan vastaanotolla.

Ei-kiireellisessä vastaanottotoiminnassa on pyritty soveltamaan chronic care –mallia ja sen kautta uusia toimintatapoja: potilaan omahoidon tukemista, työpari- ja työryhmätyöskentelyä.

Keskitetyn kiirevastaanoton aloittamisen yhteydessä 2015 määriteltiin asiakas- /potilasryhmät, jolle pyrittiin nimeämään hoidosta vastaava henkilö tai henkilöt (pitkäaikaissairaat, kotihoidon asiakkaat, runsaasti palveluita käyttävät).

Tämä ei onnistunut kovinkaan hyvin, joten prosessien uudistamisen yhteydessä tammikuussa 2019 aloitettiin käytäntö, jonka mukaan jokaiselle terveystieteiden keskukselle yhteistyö ottavalle nimetään heti yhteydenoton tapahtuessa hoidosta vastaava lääkäri:

Potilastietojärjestelmästä tarkistetaan, kenen lääkärin kanssa potilas on sairaanhoidollisissa asioissa eniten asioinut ja tämä lääkäri nimetään potilaan hoidosta vastaavaksi lääkäriksi. Samassa yhteydessä kirjataan kyseisen lääkärin tiimi. Näin potilaan hoito keskitetään jatkossa kyseiselle lääkärille ja tämän moniammatilliselle tiimille.

Kotihoidon asiakkaille nimetään hoidosta vastaavaksi lääkäriksi kyseisen kotihoitoalueen lääkäri; tiimi muodostuu kyseisen kotihoitoalueen sairaanhoitajasta.

Tehostetun palveluasumisen asukkaan hoidosta vastaavaksi lääkäriksi nimetään kyseisen yksikön lääkärin tehtäviä hoitava lääkäri; tiimi muodostuu palveluasumisyksikön sairaanhoitajista.

Hoitotiimien moniammatillista ja potilaan omahoitoa tukevaa toimintaotetta pyritään saattamaan aktiiviseksi toiminnaksi.

Pysyvissä asiakkuuksissa (kotihoito, palveluasuminen), kroonisia sairauksia sairastavien tai palveluita runsaasti käyttävien potilaiden kohdalla hoito perustuu hoitosuunnitelmaan, jota ei-kiireellisissä vastaanottopalveluissa toteutetaan moniammatillisesti.

Kaikilla lääkäreillä on sairaanhoidon vastaanoton lisäksi muita tehtäviä: lasten-, äitiys- tai perhesuunnitteluneuvola, kouluterveydenhuolto, opiskeluterveydenhuolto, diabetesvastaanotto, murtumien jatkohoitopoliklinikkaa, asevelvollisten tarkastuksia, palveluasumisyksiköitä.

Neuvolatyöhön sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon kuuluva lääkärin työaika on johdettavissa jokseenkin suoraan neuvola-asetuksesta, joka määrää ennaltaehkäisevän työn sisällön neuvoloissa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa varsin tarkasti.

Lääkärin työajan oikea mitoittaminen kotihoitoon ja palveluasumisyksiköihin on haasteellisempaa. Varsinkin, kun palveluvalikoimassa ei ole kotisairaala, olisi luultavasti järkevää osoittaa kotihoitoon lääkäriresurssia nykyistä runsaammin.

Tarjottavissa oleviin vastaanottoaikojen määriin vaikuttaa muihin toimintoihin kuluva ajan (kts. terveysasemien resurssianalyysit) lisäksi muutama seikka:

Nykytilanteessa tietokoneen kanssa seurustelu ja erilaiset kirjalliset työt vaativat melko paljon aikaa, samoin erilaiset konsultaatiot.

Konsultaatioihin, puhelinkontakteihin, reseptien uusintaan ja kirjallisiin töihin joudutaan avoterveydenhuollon lääkäriä kohden varaamaan päivittäin aikaa 2,5-3 tuntia (puhelinajat 30 min, reseptit 30 min, Inr-konsultaatiot 15 min, konsultaatiot 15 min, kirjalliset työt 1-1,5 tuntia). Perjantai-iltapäivisin lääkäreillä on koulutusta tai toimintojen suunnittelu- / kehittämiskokouksia (2 tunnin kokous).

Tämä kaikki vähentää varsinaiseen potilasvastaanottoon käytettävissä olevaa lääkärin työaika.

Nykyisessä, hajasijoitetussa tilanteessa avosairanhoidon lääkäreiden (12 vakanssia) työaika kuluu toimipisteestä toiseen siirtymiseen viikoittain:

- Sivuterveysasemien lääkäreiden matkat kokouksiin Loimalle 2 h viikossa
- Lääkäreiden matkat Kartanonmäkeen, Iloakoteihin, Mariian Kartanoon, Mariianpuistoon noin 1 h viikossa

Matkustamiseen kuluu ainakin 3 tuntia viikossa, mikä tarkoittaa esimerkiksi 6 kappaletta 30 minuutin vastaanottoaikoja viikossa. Siirtymisiin liittyvästä työn keskeytymisestä ja käynnistämisestä voidaan arvioida aiheutuvan lisäksi vähintään tunnin työaikahävikki, mikä vastaisi 2 kappaletta 30 minuutin vastaanottoaikoja viikossa.

Vastaanottoaikoja vähentävät luonnollisesti tämän kaiken lisäksi lakisääteiset ruoka- ja kahvitaumat.

Avoterveydenhuollossa terveysasemilla työskentelee 12 lääkärinä.

Näiden työajasta on laskennallisesti osoitettavissa vastaanottopalveluihin 10 lääkärin työpanos – ei-kiireelliseen vastaanottoon laskennallisesti 8 lääkärin työpanos (jos kaikki tekevät 100-prosenttista työaika).

Konsultaatioiden, puhelinaikojen, reseptien uusinnan, kirjallisten töiden sekä matkojen aiheuttaman ajan kulun vähentämisen jälkeen jää vastaanottopalveluihin 8,5 lääkärin ja ei-kiireellisen vastaanoton palveluihin 6,5 lääkärin työpanos.

Jotta moniammatillinen chronic care –malli toimisi, tulisi kullekin lääkärille löytyä työpariksi sairaanhoitaja/terveydenhoitaja.

Lain mukaan hoidon tarpeen arvion pitää olla terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä. Terveys- ja hoivapalveluissa toimii edelleen yksi terveyskeskusavustaja, joilla ei ole terveydenhuollon ammattihenkilön koulutusta. Hänelle on voitu luoda toimenkuva, jossa hoidon tarpeen arvioita tai hoitotoimenpiteitä ei tarvitse tehdä.

Hoitohenkilökunnan työaika ei kulu siirtymiseen työpisteestä toiseen, sillä he työskentelevät yleensä kokonaisen työpäivän kerrallaan yhdessä toimipisteessä – lukuun ottamatta luonnollisesti kouluhoitajia, joilla työpiste voi vaihtua kesken työpäivän.

Erityisesti terveydenhoitajien kohdalla hajasijoitettu toimipisteverkko aiheuttaa työn sirpaleisuutta, koska toisaalta on laadun varmistamiseksi huomioitava henkilökunnan sektoriosaaminen ja toisaalta pyrittävä järjestämään työntekijöiden työt siirtymiset minimoiden. Työntekopaikan vaihtuminen päivittäin kuormittaa työntekijää sekä fyysisesti että henkisesti.

Avoterveydenhuollon toiminnoissa ei millään ammattiryhmillä ole varahenkilöjärjestelmää.

Varsin suurella osalla henkilökunnasta on pitkiä poissaoloja vanhempainvapaiden, erikoistumiskoulutusten jne. vuoksi.

Terveysasemilla työskentelevästä henkilökunnasta varsin suuri osa tekee lyhennettyä työaika – kukin omista yksilöllisistä syistään.

Sijaisten saaminen poissaoloihin on vuosi vuodelta vaikeampaa.

Erityisen vaikeaa on osa-aikaisuusien korvaaminen – ja hajasijoitettu palvelujärjestelmä lisää vaikeuskerrointa: esimerkiksi sijaislääkärin työ koostuisi 0,2 Alastaron lääkäristä, 0,5 Hirvikosken lääkäristä ja 0,2 tai 0,4 pääterveysaseman lääkäristä - tarve olisi 0,9-1,1 lääkärinä, jonka pitäisi jakautua kolmelle terveysasemalle - tällaiseen määräaikaaiseen tehtävään ei löydy tekijää. Ja vielä jää 0,1 vakanssin verran ylitystä tai vajausta.

Rajallisesta henkilöresurssista saadaan parempi hyöty keskittämällä palveluita, kun matkoihin kuluva aika vähenee, keskeytyksistä aiheutuva aikahävikki vähenee ja puuttuvaa henkilöä on helpompi korvata isommassa joukossa. Henkilökunnan osaamisen ja erityisosaamisen hyödyntäminen onnistuu paremmin keskitetyssä järjestelmässä, kun tehtäviä voidaan jakaa osaamisen perusteella ja konsultaatiot voivat tapahtua joustavasti. Asiakasryhmien ohjautuvuus on asianmukaisempaa.

Samalla saavutetaan ”ryhmän tuki”, joka vaikuttaa sekä työn kehittämiseen että henkilöstön työyhiytyvyyteen ja työturvallisuuteen.

Hoitotakuun toteutuminen vaihtelee ilman muuta runsaasti hajasijoitetussa verkostossa, jossa on hyvin pieniä terveysasemia. Seuranta on itse asiassa mieleetöntä – vain keskiarvoilla voi olla merkitystä.

Avoterveydenhuollon toimintaa on Loimaan yhteistoiminta-alueen kokoisella alueella voitava suunnitella kokonaisuutena. Terveysasemaverkkoa on syytä saneerata.

Terveysasemien määrää on syytä vähentää toiminnan organisoimisen helpottamiseksi, resurssien nykyistä tehokkaammaksi hyödyntämiseksi, palvelujen laadun parantamiseksi ja kustannusten paremmaksi hallitsemiseksi.

Loimaan pääterveysasema-Tyks Loimaan sairaala -kompleksiin on syytä keskittää/rakentaa yksi täyden palvelun sote-keskus.

2.3 SUUN TERVEYDENHUOLLON KEHITTÄMISESTÄ

Keskitetty ajanvaraus, hoidon tarpeen välitön arviointi ja takaisinsoittojärjestelmä takaavat tasa-arvoisen yhteydensaannin suun terveydenhuollossa. Palvelua kehitetään edelleen lisäämällä sähköisiä yhteydensaantimahdollisuuksia ja varatuilta ajoilta pois jääntejä vähennetään hankitun tekstiviestimuistutuspalvelun avulla.

Suun terveydenhuollon palveluiden tulee kaikilla tasoilla tähdätä toimintaan, joka johtaa korjaavaa hoitoa vaativien suusairauksien vähenemiseen. Ratkaisu tähän on väestön omahoidon tukeminen.

Kaikille suun terveydenhuollon asiakkaille kirjataan hoidon tarvetta kuvaava kohderyhmä: TERVE, TEHO, STOPPI, joka ohjaa hoidon sisältöä ja taajuutta.

Asetusten mukaisista terveystarkastuksista ja omahoidon vahvistamisesta huolehtivat suurelta osalta suuhygienistit (3,5) ja hammashoitajat (1-vuotiaiden terveystarkastukset ja ns. harjauskoulut), jolloin hammaslääkärien (perushoidossa 6) työpanos voidaan käyttää operatiiviseen hoitoon.

Peruserikoishoitoa suorittavat ortodontian, protetiikan ja parodontologian erikoishammaslääkärit; näin erikoissairaanhoidon käyttö saadaan pidettyä kohtuullisena.

Ikäihmisten lisääntynyt osuus asukkaista luo haasteen myös suun terveydenhuoltoon. Ikäihmisten suun terveydenhoitoon perehtynyt työryhmä on jo usean vuoden ajan kehittänyt ikäihmisten suiden hoitoa ennen kaikkea kouluttamalla ja opastamalla ikäihmisiä hoitavaa henkilökuntaa ja omaisia.

Liikuntarajoitteisten hoitoa helpottamaan on hankittu siirrettävä unit ja Kartanomäen palvelukeskuksessa on ikäihmisten neuvolan yhteydessä ”kevennetyn mallin hoitoyksikkö”. Näissä voidaan suorittaa tarkastuksia ja pieniä toimenpiteitä.

Siirrettävää unitia voidaan käyttää myös koululaisten suun terveystarkastuksiin ja ehkäisevään hoitoon kouluilla, jotka sijaitsevat etäällä hoitoloista.

Suun terveydenhuollon päivystystä tarjotaan omana toimintana jokaisena arkipäivänä klo 8-16.

Iltta- ja viikonloppupäivystys tapahtuu VSSHP:n yhtenäispäivystyksessä, johon henkilökuntamme osallistuu yhden hammaslääkäriin ja yhden hammashoitajan työpanoksella 13 iltana tai pyhäpäivänä vuodessa. Yöpäivystyksestä huolehtii VSSHP:n suusairauksien osasto.

Suun terveydenhuollossa on ollut tapana kuljettaa alakoululaisia tarkastuksiin terveysasemille.

Tällainen tapa on omiaan vähentämään lasten vanhempien vastuuta lastensa suun terveyden tilasta. Koululaisten kuljettaminen suun terveydenhuollon tarkastuksiin tulee palauttaa vanhempien vastuulle. Näin vanhemmat tapaavat tarkastusten yhteydessä suun terveydenhuollon henkilökuntaa ja saavat suoraa ohjausta lasten suun terveydenhuollon asioissa. Tämä asia ei suoranaisesti liity terveysasemaverkkoselvitykseen, mutta on terveystieteellisesti merkityksellinen. Kuljetuskäytännön lopettaminen on syytä valmistella hyvinvointivaliokunnan päätettäväksi kevään 2019 aikana.

2.4 TERVEYSASEMAVERKON KEHITTÄMISESTÄ

Kun tietää, mitä sote-keskusten palveluiksi ja palveluiden saavutettavuudeksi sote-uudistuksen valmistelussa suunniteltiin, on selvää, ettei Loimaan sosiaali- ja terveystalokeskuksella ole nykyresursseillaan mahdollisuuksia tuottaa tuollaisia palveluita tässä seutukunnassa.

Vaikka sote-uudistus ei toteutunut suunnitellussa muodossa, on selvää, että esimerkiksi avosairaanhoidon palveluiden saavutettavuutta on parannettava joka tapauksessa viimeistään jossain vaiheessa toteutettavan valtakunnallisen uudistuksen yhteydessä.

Avoterveydenhuollon toimintaa on Loimaan yhteistoiminta-alueen kokoisella alueella voitava suunnitella kokonaisuutena. Terveysasemaverkko on syytä saneerata.

Terveysasemien määrää on syytä vähentää toiminnan organisoimisen helpottamiseksi, resurssien nykyistä tehokkaammaksi hyödyntämiseksi, palvelujen laadun parantamiseksi ja kustannusten paremmaksi hallitsemiseksi.

Loimaan pääterveysasema-Tyks Loimaan sairaala -kompleksiin on syytä keskittää/rakentaa yksi täyden palvelun sote-keskus. Muuhun ei missään tapauksessa ole taloudellisia mahdollisuuksia.

Myös suun terveydenhuollon osalta voidaan sote-uudistuksen kaaduttua kaikki palvelut keskittää pääterveysasemalle. Jos sote-uudistus olisi toteutunut suunnitellulla tavalla, olisi suun terveydenhuolto ollut pakotettu eriyttämään aikuisten ja lasten suun terveydenhuollon yksiköt. Tämä olisi pakottanut ylläpitämään vain kolmen hoitoyksikön lasten ja nuorten palveluyksikköä erillään aikuisten yksiköstä. Kun tiedetään, että alle viiden hoitoyksikön palveluyksiköt suun terveydenhuollossa ovat epätaloudellisia, on järkevää keskittää kaikki suun terveydenhuollonkin palvelut yhteen paikkaan.

Ensimmäisessä vaiheessa on syytä luopua Mellilän terveystalosesta 2019.

Mellilän terveystalosesta ei käytännössä ole enää sosiaali- ja terveystalokeskuksen toimintaa. Pitää tehdä päätös terveystalosen käytön lopettamisesta.

Toiminnot ovat sosiaali- ja terveystalokeskuksessa pääterveysasemalla.

Seuraavaksi voidaan jo vuoden 2019 aikana lopettaa avosairaanhoidon ja ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut Hirvikosken terveystalosesta.

Kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa on vaikea puolustaa kahden näin lähellä toisiaan sijaitsevan terveystalosen säilyttämistä.

Hirvikoskelta siirtyisivät äitiys- ja lastenneuvolapalvelut yhdessä pääterveysaseman äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden kanssa Tyks Loimaan sairaalan 1. kerrokseen siellä jo vapaana oleviin tiloihin.

Pääterveysasemalla vapautuviin tiloihin voisivat muuttaa Hirvikosken terveystalosen 2 lääkäriä, 1 sairaanhoitaja, 1 terveystalokeskusavustaja ja 1 terveydenhoitaja.

Avosairaanhoidon henkilökunta muuttaisi pääterveysaseman 1. kerrokseen, kun sieltä olisi siirretty muita palveluita (puheterapeutit, perhesuunnitteluneuvolan 2 th) neuvolalta vapautuneisiin tiloihin pääterveysaseman 2. kerrokseen.

Pääterveysaseman 1. kerroksessa tarvittaneen jonkin verran remonttia? Kustannukset?

Hirvikosken terveystalosesta jää kolme suun terveydenhuollon vastaanottohuonetta. Muihin Hirvikosken terveystalosen tiloihin voisi muuttaa eteläinen kotihoito.

Hirvikosken terveysasemalla tarvitaan kotihoidon tilatarpeiden vuoksi remonttia: sosiaalitulojen laajennus, väliseinä kotihoidon ja suun terveydenhuollon tilojen välille? Pysäköintialueiden riittävyys? Kustannukset?

Alastaron tiimiin jäisi edelleen 2 lääkäriä, 2 sairaanhoitaja ja 0,7 terveydenhoitajaa (0,6+0,1). Lisäksi Oripään terveydenhoitajan työpanosta 0,6 äitiys- ja lastenneuvolaan.

Lisäksi siellä työskentelee yksi fysioterapeutti.

Alastaron tiimi on kovin pieni ja haavoittuva varsinkin, kun iso osa toisen lääkärin työpanoksesta on suunnattu ikäihmisten palveluyksiköiden lääkärin tehtäviin ja toinen ei tee täyttä työaikaa.

Oripään tiimiin jäisi 1 lääkäri, 1 sairaanhoitaja, 0,4 kouluterveydenhoitajaa (0,6 pääterveysaseman avosairaanhoidossa) ja 0,4 neuvolaterveydenhoitajaa (0,6 Alastarolla).

Pääterveysasemalla terveysasemaverkon supistamisen jälkeen työskentelevät henkilöt olisi jatkossa järkevä ryhmittää kolmen lääkärin ympärille koottaviin kolmeen työryhmään, jolloin saataisiin oikeasti moniammatilliset ryhmät, jotka voisivat huolehtia pitkäaikaispotilaistaan.

Seuraavaksi lopetetaan avosairaanhoidon ja ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut Oripään terveysasemalla ja ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut Alastaron terveysasemalla vuonna 2020

Oripään terveysasema on aivan liian pieni haavoittuvuuden, resurssien järkevän käytön ja palvelutarjonnan ylläpitämisen kannalta. Jo nykyisellään suuri osa erityispalveluista on haettava pääterveysasemalta, samoin kiirevastaanotto toimii pääterveysasemalla.

Sirpaleinen ennaltaehkäisevän terveydenhuollon toiminta on resurssien järkevämmän käytön mahdollistamiseksi syytä keskittää myös Alastarolta uuteen perhekeskukseen.

Luultavasti 2020 valmistuu Tyks Loimaan sairaalassa saneeraus, jonka seurauksena 1. kerroksessa vapautuu lisää tiloja operatiivisten poliklinikoiden muuttaessa leikkaussalilta vapautuneisiin, saneerattuihin tiloihin.

Oripään ja Alastaron äitiys- ja lastenneuvolapalvelut, puheterapeutit, toimintaterapeutti ja koululääkäri voivat muuttaa sairaalan 1. kerrokseen.

Pääterveysasemalla vapautuu tämän seurauksena lisää tiloja ja sinne voidaan siirtää 1. kerrokseen avosairaanhoidon vastaanottopalvelut Oripään terveysasemalta (1 lääkäri ja 1 sairaanhoitaja) ja fysioterapeutti Alastarolta, kun muuta henkilökuntaa on ensin muuttanut 2. kerroksessa terapeuteilta vapautuneisiin tiloihin.

Lopetetaan Alastaron terveysaseman avosairaanhoidon palvelut vuonna 2022

Alastaron terveysaseman tilanne on epäselvä, sillä sen ostamisesta on yksityisen palveluiden tuottajan tarjous. Asia on hallinto-oikeudessa, eikä kaupan tekemisessä näin ollen voida edetä.

Olisiko joka tapauksessa järkevää lopettaa myös Alastaron terveysasema, joka on pienenä yksikkönä kovin haavoittuva? Alastaron avosairaanhoidon henkilökunta ei kuitenkaan nykytilanteessa mahdu pääterveysaseman tiloihin.

Kun Tyks Loimaan sairaalan 3. kerroksen saneeraus saadaan toivottavasti valmiiksi 2021, voidaan edelleen siirtää pääterveysasemalta toimintoja sairaalan 3. kerrokseen perhekeskukseen (perheneuvola, lastensuojelu). Tällöin vapautuu pääterveysasemalta tiloja niin, että voidaan siirtää sinne Alastaron terveysaseman avosairaanhoidon toiminnat (2 lääkäriä ja 2 sairaanhoitajaa).

Avosairaanhoidon palvelut keskitetään pääterveysaseman 1. kerrokseen ja perheneuvolalta vapautuneisiin tiloihin pääterveysaseman 2. kerroksessa.

Lastensuojelulta vapautuneisiin tiloihin pääterveysaseman 2. kerroksessa siirretään lisäksi hallintopalveluita 3. kerroksesta. Näin vapautuneisiin tiloihin 3. kerroksessa saneerataan suun terveydenhuollon tarpeisiin 3 hoituhuonetta ja harjauskoulun tilat.

Suun terveydenhuolto

Kun suun terveydenhuolto keskitetään kokonaan pääterveysasemalle, tarvitaan

- Hirvikosken suun terveydenhuoltoa varten 3 vastaanottohuonetta,
- Alastaron suun terveydenhuoltoa varten kaksi vastaanottohuonetta ja
- Oripään suun terveydenhuoltoa varten yksi vastaanottohuone.

Lisäksi tarvitaan varastotilaa ja harjauskoululle tilat.

Pääterveysasemalla on tämän jälkeen yhteensä 13 suun terveydenhuollon vastaanottohuonetta, joista 6 uusia.

Nämä hoituhuoneet ja harjauskoulu on mahdollista saneerata pääterveysaseman 3. kerrokseen sen jälkeen, kun viimeisetkin perhekeskuksen työntekijät ovat muuttaneet Tyks Loimaan sairaalan tiloihin 2022 ja pääterveysaseman 3. kerroksesta on siirretty toimintoja 2. kerroksessa vapautuneisiin tiloihin.

Vasta, kun Oripään ja Alastaron terveysasemien suun terveydenhuollon palvelut on siirretty pääterveysasemalle, voidaan Oripään ja Alastaron terveysasemat sulkea kokonaan.

Hirvikosken terveysasemalle jäisi eteläisen kotihoidon ja intensiivitiimin toimisto.

Alastaron ja Oripään terveysasemat poistettaisiin sosiaali- ja terveystalokeskuksen käytöstä.

Pääterveysaseman ja Tyks Loimaan sairaalan yhdessä muodostamassa rakennuskompleksissa sijaitsisi täyden palvelun sote-keskus ja suun terveydenhuollon palveluyksikkö.

Toimintoja voitaisiin suunnitella valtakunnallisesti asetettavia tavoitteita noudattaen.

Eli saneerataan Hirvikosken, Alastaron ja Oripään terveysasemien suun terveydenhuollon palveluita varten tilat pääterveysasemalle vuonna 2022. Nämä lienee järkevintä saneerata 3. kerrokseen, missä suun terveydenhuollon muutkin tilat ovat. **Kustannukset?**

Alastaron ja Oripään terveysasemat voidaan sulkea kokonaan vuoden 2023 alusta alkaen, mikäli kaikki saneeraukset tapahtuvat suunnitellussa aikataulussa.

3 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Tehtään päätös Mellilän terveysaseman käytöstä luopumisesta 2019.

Kiinteistö kustannukset sosiaali- ja terveystalokeskuksessa loppuvat tämän kiinteistön osalta. Kiinteistön jatkosuunnitelmat tekee tekniset ja ympäristöpalvelut.

Pääterveysaseman ja Hirvikosken terveysaseman ennaltaehkäisevän terveydenhuollon äitiys- ja lastenneuvolat muuttavat Tyks Loimaan sairaalan 1. kerroksessa vapaana oleviin tiloihin 2019.

Pääterveysaseman 1. kerroksesta muuttavat puheterapeutit ja perhesuunnitteluneuvola pääterveysaseman 2. kerrokseen neuvolalta vapautuneisiin tiloihin.

Hirvikosken avosairaanhoidon henkilökunta voi tämän jälkeen muuttaa pääterveysaseman 1. kerroksessa vapautuneisiin tiloihin.

Hirvikoskella voidaan lopettaa avosairaanhoidon ja ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palveluiden toiminta 2019.

Pääterveysasemalla tarvittavasta saneerauksesta tarvitaan kustannusarvio. Vuokratarjous sairaalan 1. kerroksen tiloista on saatu sairaanhoitopiiriltä.

Hirvikoskelle jää suun terveydenhuollon toimipiste.

Eteläisen kotihoidon toimisto voi muuttaa Hirvikosken terveysasemalla vapautuneisiin tiloihin. Nyt kotihoidon toimisto on Vareliuksenkadulla vuokratiloissa. Kotihoidon tilojen ulkoiset vuokratkustannukset poistuvat ja korvautuvat sisäisillä vuokrilla.

Kotihoidon tiloihin tarvittavasta saneerauksesta Hirvikosken terveysasemalle tarvitaan suunnitelma ja kustannusarvio.

Lopetetaan Oripään terveysaseman toiminta 2020 suun terveydenhuoltoa lukuun ottamatta.

Keskitetään Alastaron terveysaseman äitiys- ja lastenneuvolapalvelut perhekeskukseen Tyks Loimaan sairaalaan 2020.

Luultavasti 2020 valmistuu Tyks Loimaan sairaalassa saneeraus, jonka seurauksena 1. kerroksessa vapautuu lisää tiloja operatiivisten poliklinikoiden muuttaessa leikkaussalilta vapautuneisiin, saneerattuihin tiloihin. Tässä yhteydessä voidaan edelleen keskittää perheille tarjottavia palveluita kiinteistöön sinne jo siirtyneiden neuvolapalveluiden yhteyteen. Oripään ja Alastaron äitiys- ja lastenneuvolapalvelut, puheterapeutit, toimintaterapeutti ja koululääkäri voivat muuttaa sairaalan 1. kerrokseen. Tässä yhteydessä on huomattava jättää työhuoneet sairaanhoitopiirin avopediatrille ja konsultoivalle lastenneurologille, joka on tarpeen saada sairaanhoitopiiriltä perhekeskuksen toiminnan tukemiseksi. On varattava lastenpsykiatrian käyttöön kaksi työhuonetta, jotta voidaan saada lastenpsykiatrian vastaanotot Loimaalle Liedon sijasta.

Pääterveysasemalla vapautuu tämän seurauksena lisää tiloja ja sinne voidaan siirtää avosairaanhoidon vastaanottopalvelut Oripään terveysasemalta.

Oripäähän jää tässä vaiheessa suun terveydenhuollon toimipiste.

Sairaalan 1. kerroksen tiloista tarvitaan vuokratarjous sairaanhoitopiiriltä.

Pääterveysasemalla mahdollisesti tarvittavasta saneerauksesta tarvitaan kustannusarvio.

Lopetetaan Alastaron terveysaseman toiminta 2022 suun terveydenhuoltoa lukuun ottamatta.

Vuosina 2020-21 suunnitellaan yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa Tyks Loimaan sairaalaan loput perhekeskuksen tilat. Sairaalan 3. kerroksen tilojen saneeraus toteutetaan 2021-22, minkä jälkeen sinne sijoitetaan Lape-hankkeen mukaisesti yhteisen perhekeskuksen loput toiminnot. Huonetilarive perheneuvolalle, perhepalveluille ja lastensuojelulle on noin 23 huonetta. Sairaalan 3. kerrokseen jäisi näiden tilojen lisäksi sairaanhoitopiirin lääkehoitopoliklinikka ja 2MIT:n tiloja.

Tämän jälkeen on mahdollista sijoittaa Loimaan pääterveysasemalle myös Alastaron terveysaseman avosairaanhoidon palvelut.

Alastarolle jää tässä vaiheessa suun terveydenhuollon toimipiste. Kotihoidolla on edelleen käytössään 2 huonetta ja wc.

Sairaalan 3. kerroksen saneeraus on suunniteltava yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa.

Kustannukset selviävät suunnitelmien edetessä.

Vuokran suuruuden ilmoittaa sairaanhoitopiiri, joka vastaa saneerauskustannuksista.

Pääterveysasemalla vuonna 2022 tarvittavasta suun terveydenhuollon tilojen saneerauksesta tarvitaan suunnitelma ja kustannusarvio.

Vuonna 2022 saneerataan pääterveysaseman 3. kerrokseen tilat Hirvikosken, Alastaron ja Oripään suun terveydenhuollon tarpeisiin: 6 hoituhuonetta ja harjauskoulu.

Saneerauksesta tarvitaan suunnitelma ja kustannusarvio viimeistään vuonna 2022.

Tämän saneerauksen jälkeen suun terveydenhuolto voidaan keskittää kokonaisuudessaan pääterveysasemalle ja **suljetaan kokonaan Alastaron ja Oripään terveysasemat 2023**, mikäli saneeraukset on pystytty toteuttamaan suunnitellussa aikataulussa.

Tässä vaiheessa on kotihoidolle osoitettava 1 huone ja wc (kirjaamiset ja tauot) Alastaron entiseltä kunnantalolta.

Lopputuloksena on palveluverkko, jossa

- **Tyks Loimaan sairaalan tiloissa on perhekeskus: äitiys- ja lastenneuvolapalvelut, lasten parissa työskentelevät terapeutit, perheneuvola, perhepalvelut, lastensuojelu, avopediatri (shp), konsultoiva lastenneurologi (shp) ja lastenpsykiatria (shp)**
- **Tyks Loimaan sairaalassa on murtumien jatkohoitopoliklinikka (ensiapupoliklinikalla) ja ”pattipoli” (operatiivisella poliklinikalla) kaupungin ja sairaanhoitopiirin yhteistoimintana**
- **Tyks Loimaan sairaalassa on kaupungin ja sairaanhoitopiirin yhteinen diabetesosaamiskeskus**
- **Tyks Loimaan sairaalassa on seutukunnan vuodeosastotoiminta (3 tai 4 osastoa)**
- **Pääterveysasemalla on yhteistoiminta-alueen avosairaanhoidon vastaanottopalvelut sisältäen kiireellisen ja ei-kiireellisen lääkärin ja hoitajien vastaanoton, mielenterveys- ja päihde- sekä terapiapalvelut ja suun terveydenhuollon palvelut**
- **Hirvikosken terveysasemalla on eteläinen kotihoito ja kotihoidon intensiivitiimi**
- **Pohjoinen kotihoito on entiseen tapaan Hirvikoskella Tiaisentiellä**
- **Kotihoidon tauko- ja kirjaamistilat ovat Nahuntuvalla, Tammikodissa ja Alastaron entisellä kunnantalolla**

Toimenpide-ehdotusten liitteinä:

Liite 1:

Käytössä olevien kiinteistöjen vuokrat ja siivouskustannukset vuonna 2018

- nämä eivät selvästi ole ajantasaisia eivätkä kerro toimintojen oikeita kustannuksia eri toimintayksiköissä
- nämä pitää päivittää todellisuutta vastaaviksi

Liite 2:

Erilaisten terveysasemaverkkovaihtoehtojen etujen ja ongelmien vertailu

Liite 3:

Taulukko, jossa on esitetty uudistuksen toteuttamiseen liittyviä toimenpiteitä aikataulutuksineen ja määrärahavarauksineen ja toimenpiteiden kustannusvaikutuksia.

Tämä taulukko täydentyy matkan varrella. Ensimmäiseksi on varattava määrärahat vuoden 2019 toteutukseen ja myöhempien vuosien saneerausten suunnitteluun.

Liite 1	terveysasemaverkko selvitykseen 2019				
KIINTEISTÖJEN VUOKRAT JA SIIVOUSKUSTANNUKSET VUONNA 2018					
kp		vuokra/kk	vuokra/v	siivous/v	
2410	Pta lvo	4 707,87	56 494,44	31 602,50	
2420	Pta terv ed	3 070,35	36 844,20	20 610,32	
2540	Pta hammas	3 275,04	39 300,48	21 984,35	
2530	Pta terapia	2 046,90	24 562,80	13 740,22	
2546	Pta välinehuolto	614,07	7 368,84	4 122,06	
2650	Päihde- ja mielenterveys	1 023,45	12 281,40	6 870,11	
		14 737,68	176 852,16	98 929,56	
2410	Hirvikoski lvo	1 310,75	15 729,00	10 456,94	
2420	Hirvikoski terv ed	1 460,55	17 526,60	11 652,02	
2540	Hirvikoski hammas	973,70	11 684,40	7 768,01	
		3 745,00	44 940,00	29 876,97	
2410	Alastaro lvo	1 174,40	14 092,80	10 399,52	
2420	Alastaro terv ede	2 642,40	31 708,80	10 052,87	
2540	Alastaro hammas	734,00	8 808,00	5 546,41	
2530	Alastaro terapia	734,00	8 808,00	3 119,86	
		5 284,80	63 417,60	29 118,66	
2410	Mellilä lvo	2 013,24	24 158,88	0,00	
2420	Mellilä terv ed	1 518,76	18 225,12	0,00	
		3 532,00	42 384,00	0,00	
2414	Oripään lvo	628,52	7 542,27	5 435,00	
2424	Oripään terve ed	610,04	7 320,47	4 891,30	
2544	Oripään hammas	610,04	7 320,45	7 789,81	
		1 848,60	22 183,19	18 116,11	
2216	Ilolakodit 1 - 2	3 293,00	39 516,00		
2216	Ilolakoti 3 (ent. vanhainkoti)	4 531,00	54 372,00		
		7 824,00	93 888,00	32 872,66	
2237	Kartanonpuisto	24 165,95	289 991,40	79 307,75	
2238	Ahos-koti	9 101,60	109 219,20	22 463,89	
2206	Akuutti 1	26 140,81	313 689,72	165 152,33	
2207	Akuutti 2	21 387,94	256 655,28	165 152,33	
2242	Akuutti 3	18 606,00	223 272,00	165 201,86	
		66 134,75	793 617,00	495 506,52	
2248	Mäntypuisto	8 528,00	102 336,00	37 710,20	
2201	Loimaan kotihoito				
	Konda Capital Oy (ent. postin tilat)	1 590,23	19 082,76	0,00	
	Kartanonmäki (int.tiimi 2 h, ikäneuvola, fysioterapeutti)	347,51	4 170,12	993,53	4 %
	Nahuntupa (1 h + WC)	999,00	11 988,00	2 856,15	12 %
	Tiaisentie (palvelutalo)	7 243,00	86 916,00	20 707,83	84 %
	Alastaron terveysasema (2 h + WC)	0,00	0,00	0,00	
	Tammikoti (1 h + WC)	0,00	0,00	0,00	
2220	Omaishoito	0,00	0,00	0,00	

LIITE 2 ERILAISTEN VAIHTOEHTOJEN ETUJEN JA ONGELMIEN VERTAILU:

TERVEYSASEMAVERKKO YHTEISTOIMINTA-ALUEELLA	EDUT	ONGELMAT
Nykyinen terveysasemaverkko, Loimaalla neljä (kolme toiminnassa) terveysasemaa, Oripäässä yksi terveysasema		Toiminta on haavoittuvaa. Pienen terveysaseman yhden työntekijän puuttuminen halvaannuttaa terveysaseman toiminnan. Sijainen joudutaan yleensä toimittamaan pääterveysasemalta, jonka toiminta tämän seurauksena vaikeutuu.
		Rekrytointi pienelle terveysasemalle pieneen työryhmään on jatkuvasti vaikeampaa osaamisen ja vastuiden vuoksi, mutta myös kulkuyhteyksien takia.
		Usean yksikön varustelu on kallista välineistön osalta. Pienen yksikön varustelu on lisäksi suhteessa kalliimpaa kuin suuren erityisesti suun terveydenhuollossa, kun toimintaa ei ole ympäri vuoden taikka joka päivä.
		Henkilökunnan siirtymisiin kuluu sekä rahaa että erityisesti työaika. Tehokkuus kärsii työajan kuluessa asiakaskontaktien sijasta siirtymisiin.
		Rajallisen henkilökunnan ja erityisesti erityisosaajien työpanosta ei mitenkään ole mahdollista jakaa kaikille terveysasemille tasapuolisesti. Terveysasemat eivät näin tuota tasalaatuista palvelua. Joitakin toimintoja on joka tapauksessa pakko keskittää.

		Asiakasryhmien ohjautuvuus on ongelmallista. Oman reviiirin vartiointi on mahdollista ja erityisosaajien palveluiden hyödyntäminen ongelmallista ja kuntalaisten näkökulmasta epätasa-arvoista.
		Toiminnan suunnittelu ja ylläpitäminen on haasteellista.
		Kansalaisten oikeus valita terveysasemansa – koko terveysasemansa – on ongelmallinen, sillä terveysasemat eivät tuota samanlaisia palveluita.
	Omalle, mahdollisesti pienelle ja vajaavarustellulle, terveysasemalle on ehkä lyhyt matka.	Keskitetty palvelut on kuitenkin haettava muualta – pääterveysasemalta.
Supistettu terveysasemaverkko, Loimaalla kaksi terveysasemaa (pääterveysasema + Tyks Loimaan sairaala ja Alastaron terveysasema) ja Oripäässä yksi terveysasema	Toiminnan haavoittuvuus vähenee, mutta edelleen pieni Alastaron terveysasema ja vielä pienempi Oripään terveysasema ovat haavoittuvia.	
	Henkilökunnan siirtymisiin kuluva työaika vähenee. Matkakustannuksiin kuluvat rahat pienenevät.	
	Myös muut Loimaan neljän terveysaseman verkon ongelmat vähenevät / pienenevät, mutta eivät poistu.	
		Kuntalaisilla mahdollisesti pidemmät matkat terveysasemille.

<p>Supistettu terveysasemaverkko, Loimaalla yksi terveysasema = Loimaan pääterveysasema + Tyks Loimaan sairaala, Oripäässä ei terveysasemaa</p>	<p>Tässä mallissa toiminta on vähiten haavoittuvaa. Puuttuvaa henkilöä on helpointa korvata isossa joukossa.</p>	
	<p>Rekrytointimahdollisuudet ovat tässä mallissa parhaimmat. Ison työyksikön työntekijälle tuoma tuki on paras mahdollinen. Perehdytys- ja mentorointimahdollisuudet ovat tässä mallissa selvästi kestävimällä pohjalla.</p>	
	<p>Rajallisen henkilökunnan työajan käyttö on tässä mallissa tehokkainta. Henkilökunnan matkoihin kuluva aika ja raha on minimoitu. Osaamisen hyödyntäminen tässä mallissa parhaiten mahdollista.</p>	
	<p>Aineelliset varustelukustannukset ovat tässä mallissa alhaisimmat. Esimerkiksi suun terveydenhuollossa saadaan pienemmällä rahallisella panostuksella varustettua useampi hoituhuone samojen kompressorien, paineilman, välinehuollon yms. toimintojen piiriin. Myös tarveaineissa saavutetaan selvä säästö.</p>	
	<p>Tukitoimien järjestäminen tässä mallissa on mahdollisimman edullista.</p>	

	<p>Asiakasryhmien ohjautumisen ongelmat poistuvat tässä mallissa. Omien reviirien vartiointiin ei löydy syytä. Asiakkaat ovat tasa-arvoisessa asemassa palveluita hakiessaan.</p>	
	<p>Yksi terveysasema on täyden palvelun asema, jossa asiakkaalle voidaan tarjota laadukasta, asiantuntevaa, monipuolista palvelua vaikkapa yhteen käyntikertaan (asiakkaan matkoja minimoiden) yhdistellen. Tämä ei hajasijoitetussa järjestelmässä ole mahdollisuuksiemme rajoissa.</p>	
	<p>Opiskelijoiden, terveyskeskuspalvelua suorittavien hammaslääkäreiden, yleislääketieteen erityispalvelua suorittavien lääkäreiden, sekä erikoistuvien lääkäreiden ja hammaslääkäreiden ohjaus helpoimmin organisoitavissa tässä mallissa.</p>	
		<p>Kuntalaisilla mahdollisesti pidemmät matkat terveysasemille.</p>

LIITE 3**TOIMENPITEET, NIIDEN AIKATAULUT JA MÄÄRÄRAHAVARAUKSET
TOIMENPITEIDEN KUSTANNUSVAIKUTUKSET**

	Kalustomääräraha	Suunnittelumäärä- raha	Saneerausmäärä- raha	Vaikutus vuokra- kustannuksiin	Vaikutus kiinteistönhuolto- kustannuksiin
2019:					
Luovutaan Mellilän terveysasemasta.				42 384 € vuodessa poistuu.	
Pääterveysaseman ja Hirvikosken terveysaseman äitiys- ja lastenneuvolat sairaalan 1. kerrokseen.				Hirvikosken tilojen vuokra 17 526,60 € vuodessa poistuu. Vuokratarjous sairaan- hoitopiiriltä 54 174,24 € vuodessa.	Hirvikosken tilojen siivous 11 652,02 € vuodessa poistuu. Siivouskustannukset kaupungilta x € vuodessa.
Hirvikosken terveysaseman avosairaanhoidon pääterveysaseman 1. kerrokseen.				Hirvikosken tilojen vuokra 15 729,00 € vuodessa poistuu.	Hirvikosken tilojen siivous 10 456,94 € vuodessa poistuu.
Eteläinen kotihoito Hirvikosken terveysasemalle.		Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.	Hirvikosken tilojen vuokra 33 255,60 euroa vuodessa.	Hirvikosken tilojen siivous (22 108,96 € vuodessa) siirtyy kotihoidolle pienempänä, sillä kyseessä

				Postin tilojen vuokra poistuu 19 082,76 euroa vuodessa poistuu.	toimistotilat.
2020-21:					
Alastaron ja Oripään terveysasemien äitiys- ja lastenneuvolat ja lasten terapeutit sairaalan 1. kerrokseen.		Sairaanhoidopiirin budjetissa.	Sairaanhoidopiirin budjetissa.	Vuokratarjous sairaanhoidopiiriltä. Alastaron terveysaseman vuokra 40 516,80 € vuodessa poistuu. Oripään terveysaseman vuokra 7 320,47 € vuodessa poistuu.	Alastaron terveysaseman siivous 13 519,38 € vuodessa poistuu. Oripään terveysaseman siivous 4 891,30 € vuodessa poistuu.
Pääterveysasemalla henkilökuntaa 1. kerroksesta 2. kerrokseen.		Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.		
Oripään terveysaseman avosairaanhoido pääterveysaseman 1. kerrokseen.		Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.	Oripään terveysaseman vuokra 7 542,27 € vuodessa poistuu.	Oripään terveysaseman siivous 5 435,00 € vuodessa poistuu.

Perheneuvola, lastensuojelu ja perhepalvelut pääterveysaseman 2. kerroksesta sairaalan 3. kerrokseen.		Sairaanhoitopiirin budjettiin.	Sairaanhoitopiirin budjettiin.		
Suun terveydenhuollon keskittäminen pääterveysaseman 3. kerrokseen. Saneerattava 3 hoituhuonetta ja harjauskoulun tilat.		Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.		
2022-23:					
Perheneuvola, lastensuojelu ja perhepalvelut pääterveysaseman 2. kerroksesta sairaalan 3. kerrokseen.	Kaupungin budjettiin.	Sairaanhoitopiirin budjettiin.	Sairaanhoitopiirin budjettiin.	Vuokratarjous sairaanhoitopiiriltä.	Siivouskustannukset kaupungilta x € vuodessa.
Pääterveysaseman henkilökuntaa 1. kerroksesta 2. kerrokseen.	Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.		
Alastaron terveysaseman avosairaanhoito pääterveysaseman 1. kerrokseen / 2. kerrokseen.	Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.	Alastaron terveysaseman vuokra 14 092,80 € vuodessa poistuu.	Alastaron terveysaseman siivous 10 399,52 € vuodessa poistuu.
Hallintopalveluita pääterveysaseman 3. kerroksesta 2. kerrokseen.					
Suun terveydenhuollon keskittäminen pääterveysaseman 3. kerrokseen. Saneerattava 6 hoituhuonetta ja harjauskoulun tilat.	Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.	Kaupungin budjettiin.	Alastaron terveysaseman vuokra 8 808,00 € vuodessa poistuu. Hirvikosken tilojen vuokra	Alastaron terveysaseman siivous 5 546,41 € vuodessa poistuu. Hirvikosken tilojen siivous 7 768,01 €

				<p>11 684,40 € vuodessa siirtyy suun terveydenhuollo lta kotihoidolle.</p> <p>Oripään terveysaseman vuokra 7 320,45 € vuodessa poistuu.</p>	<p>vuodessa siirtyy pienempänä suun terveydenhuollolta kotihoitolle.</p> <p>Oripään terveysaseman siivous 7 789,81 € vuodessa poistuu.</p>
--	--	--	--	---	--